1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
— Тел.: з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 100. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ТРАВНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 28, 1963 No. 100. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ ОБСТОЮЄ СПРАВУ РЕФОРМИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Вашингтон. — Уряд президента Кеннеді вирішив, ще в цьому році домагатися від Конґресу ухвалення не тільки закону про зменшення прибуткових податків, але й реформи податкової системи. Давніше з'явилися побоювання, що ще цього року може бути економічна затримка, і уряд підкреслював конечність ухвалення закону про зменшення податків, бо той закон мав би скріпити економіку країни. Тепер вже ясно всім, що цього року не буде економічної знижки, і тому Білий Дім знову вирішив обстоювати, щоб ще в цьому році ухвалено обидва закони, і про податки і про зміну податкової системи, — хоч би це мало статися при кінці конґресової сесії. Треба пригадати, що Департамент Скарбу весь час домагався, щоб Конґрес в цьому році діяв в справі обидвох фінансових законопроєктів. Тепер і Білий Дім старається про те, щоб Палатна Комісія Способів і Засобів не противилася реформі податкової системи. Ця зміна становища Білого Дому постала тому, що Рада Президентських Економічних Дорадників прийшла до переконання, що цього року не буде економічної знижки, і тому треба домагатися ухвалення обидвох фіскальних проєктів, небоячися того, що справа реформи може мати злий вплив на ухвалення закону про зменшення податків. Змінена податкова система мала б обов'язувати від 1-го січня 1964-го року. Тепер і Білий Дім і Департамент Скарбу та економічні дорадники вірять, що тільки переведена реформа податкової системи зможе причинитися до того, що збільшиться купівельна сила споживачів і активність власників корпорацій, і тоді збільшиться число варстатів праці та внаслідок цього зменшиться число безробітних, яке покищо і надалі є ще високе. Представники уряду гадають, що в Конґресі, постала така ситуація, що можна мати надію, що це цього року можна буде ухвалити не тільки закон про зменшення податків, але і преформувати закон про реформу податкової системи. Члени Палатної Комісії Способів і Засобів майже одноголосно прийняли проєкт уряду зменшити прибуткові податки: особисті з 20% на 14%, а податки від корпорацій з 91% до 65% (найбільші прибутки!). Але деякі демократичні, а також і республіканські конґресмени побоюються, що вони не зможуть вияснити виборцям, чому податки від надмірних прибутків мали б бути зменшені із 91-го% до 65%. Але уряд здає собі справу з того, що Конґрес міг би закінчити справу зменшення податків і феформи податкової системи не вчасніше, як в жовтні, хоч Комісія Способів і Засобів буде готова із своєю працею вже перед кінцем червня. Переведення реформи податкової системи дало б державній скарбниці коло 3-ох більйонів долярів, і тим способом зменшило б суму, на яку Президент запропонував зменшити прибуткові податки, і особисті від корпорацій. Ця сума становить $13.5 блн.

В Оттаві 15 держав НАТО затіснили свою політичну й військову співпрацю

Оттава. — 15 членських держав Північно-атлантійського Союзу (НАТО) закінчили з великим успіхом свою конференцію міністрів, що тривала від 22 до 24 травня ц.р. У проголошеному обширному комунікаті стверджено, що в нинішніх часах „мир є неподільний". Стверджено також існування далі напруження у світі, яке є наслідком неполаднання міжнародних конфліктів у цілому ряді питань, з яких конкретно згадано Німеччину й Берлін, приявність совєтського війська на Кубі та Ляос. Потверджено альянтське становище в справі з'єднинення Німеччини і Берліну з 16 грудня 1958, яке визнає за найкращу розв'язку цих проблем — плебісцит в цілій Німеччині та мировy конференцію з урядом, покликаним на базі вислідy плебісциту і виборів. Держави НАТО заявили свою відданість справі миру та міжнародного роззброєння під ефективною міжнародною контролею. У військовій ділянці виявлено згоду щодо створення всередині НАТО нуклеарної потуги. В комунікаті згадано про 3 американські атомово-підводні човни з ракетами „Поляріс" та британські бомбардувальники, передані у відання НАТО, про рішення покликати до життя окремий штаб для атомових справ НАТО і про затіснення та пожвавлення взаємних політичних та військових контактів. Наступна конференція міністрів НАТО відбудеться в грудні цього року у Парижі.

„Тризуб" переміг і ввійшов до фіналу ЗДА

Філядельфія, 26 травня. — Футбольна дружина „Тризуб" здобула у відплатних змаганнях фіналу Сходу гор за Чашу ЗДА високу перемогу 5:0 над італійською дружиною „Джуліяна" з Ню Йорку. Цим самим „Тризуб", який вже двічі був чемпіоном ЗДА до фіналу чемпіонату на 1963 рік, в якому вже в наступну неділю розіграє перші з двох змагання з одинадцяткою Вірменського С. К. з Лос Анжелес. Перші змагання фіналу ЗДА відбудуться у Філядельфії, а другі в Лос Анджелес. Стрільцями воріт минулонедільної перемоги були: Чижович 2, Нога, Олівер і Ферейра. Вже до половини вислід був 3:0. Свідками цієї переконливої та очікуваної перемоги було понад 3.000 глядачів.

В наступний четвер „Тризуб" відбуде міжнародні змагання з англійською дружиною „Вулвергемптон" на своєму грищі при Клірфілд та 29-ій вулицях у Філядельфії. „Вулвергемптон" є одною з найкращих і найстарших дружин Англії.

УСК Ню Йорк здобув цінну перемогу 2:1 над сильним німецьким клюбом „Готою" минулої суботи в змаганнях „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу в Юніон Сиі, Н. Дж. УСК виступив до цих змагань з молодими українськими футболістами на місце втрачених канадійських змагунів. Цю дружину змонтував бувший відомий футболіст а тепер тренер Василь Босий, який з вірою у силу нашої молоді працює над нею. Цією перемогою над претендентом на чемпіона екстра кляси футболу наші молоді футболісти виявили ще раз свої вмілості і завзяття. Ворота для УСК-у здобули: Катинський і Мулвой з карного.

В міжнародних змаганнях які відбулися минулої неділі в Ню Йорку, англійські футболісти дружини „Вулвергемптон" перемогли 4:2 репрезентанта Німеччини „Шальке 04". Обидві дружини відбувають саме турне по Америці.

● **Покищо республіканці** ще не вибрали собі місця, де буде відбуватися їхня Номінаційна Крайова Конвенція в 1964-му р. Конвенція має відбутися в другому або третьому тижні липня 1964 в якомусь із тих міст: Маямі Біч, Атлантік Сіті, Філядельфія, Дітройт, Шикаго, Даллас і Сан Франсіско.

УХВАЛАМИ Й РЕЗОЛЮЦІЯМИ ТА ПОЖЕРТВОЮ ПОНАД $10,000 НА НАРОДНІ ЦІЛІ ГОЛОВНИЙ УРЯД УНСОЮЗУ ЗАКІНЧИВ СВОЇ РІЧНІ НАРАДИ

Союзівка, Кергонксон. — Схваленням цілого ряду постанов, резолюцій і рекомендацій та розподілом понад $10 000 на різні народні цілі Головний Уряд Українського Народного Союзу закінчив тут у пополудневих годинах минулої п'ятниці, 24-го травня, свої річні наради, що тривали від понеділка, 20-го травня. В нарадах взяли участь усі члени Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради і головний редактор „Свободи: гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники головного предсідника Степан Куропась і Анна Герман, гол. секретар Ярослав Падох і головний касир Роман Слободян, головні контролери: Володимир Ґалан, Володимир Коссар, Петро Пуцило, Іван Кокольський й Іван В. Іванчук, головні радні: Богдан Зорич, Богдан Мельник, Ярослав Гук, Тарас Шпікула, Дмитро Шмагала, Василь Ґуссар, Андрій Джула Анна Чопик, Іван Одежинський, Гелен Олек, Осипа Олінкевич, Мирон Куропась, Марія Демидчук і Олена Штогрин та гол. редактор Антін Драган. Перші три дні нарад, понеділок, вівторок і середа 20. 21 і 22-го травня зайняли звіти головних урядовців та дебати над ними. Два останні дні, четвер і п'ятниця були в цілості присвячені новим справам та ухвалам і резолюціям.

Нові справи

Дебати над новими справами започаткував директор союзових справ в Канаді, гол. радний Богдан Зорич. Користуючись мапою Канади та статистичними даними щодо кількости українців в поодиноких провінціях, він запропонував ряд заходів для організаційного охоплення та оформлення великого українського потенціялу в Канаді в організаційних рямках УНСоюзу. В дебатах над новими справами забирали голос усі урядовці, включно з екзекутивними, і під час цих дебат, між іншим, заторкувано і обмірковувано такі справи як: групове забезпечення для всіх членів Головного Уряду та фондування секретарів Відділів УН, призначення окремого керівника для спортової активности, видача, крім відзнак, також виказок членства в УНС, чіткіше визначення прав і обов'язків головних радних, поширення секретарсько - організаційних курсів, перевірка діловодства Відділів, зміни в адміністрації „Свободи" та евентуальна дальша розбудова Союзівки. Двомовність у письмі і слові в союзовому діловеденні і виступах, забезпеченева конкуренція, умовини праці урядовців і працівників у головній канцелярії, молодь і старші віком члени та багато інших проблем. Цілий ряд нових справ та рекомендацій видвигнули самі екзекутивні урядовці, зокрема головний предсідник і головний секретар, а головний касир приготовив проєкт бюджету. Більшість видвигнених нових справ та пропозицій були опісля оформлені в ухвали й резолюції та рекомендації.

Постанови, резолюції й рекомендації

В результаті своїх нарад. Головний Уряд УН виніс на закінчення цих нарад ряд постанов, резолюцій і рекомендацій, що поступово мають бути здійснені. Загальні резолюції, що були запропоновані Екзекутивою і одноголосно прийняті Головним Урядом надруковані окремо в цьому числі. Крім цих загальних резолюцій, між іншим схвалено і рішено:

— Приготовити і випустити деякі нові роди забезпечення, в цьому й окрему грамоту на часове (терм) забезпечення;

— Перевірити та — якщо це тільки було б можливо — зменшити висоту вкладок при більших сумах забезпечення;

— Приготовити і випустити вкладкові книжечки (з поданням висоти вкладок);

— Змінити форму забезпеченевих грамот;

— Приготовити адресар усіх членів УНСоюзу;

— Підвищити знову висоту дивіденди для членів;

— Заанґажувати на пробу двох організаторів - люстраторів;

— Приділити окрему увагу можливостям розвитку УНСоюзу в Канаді;

— Встановити межу гіпотечних позичок до 75% вартости на нові реальності та до двох третіх вартости старших будинків;

— Схвалено проєкт адміністраційного бюджету на понад 600,000 долярів.

Статутова Комісія

Остання, 25-та конвенція УНСоюзу, що відбулася в травні минулого 1962-го року, доручила Головному Урядові, щоб він на найближчих своїх річних нарадах покликав до життя комісію фахівців і знавців, що перевірили б увесь статут УНСоюзу та приготовили для чергової конвенції відповідні рекомендації щодо змодернізування та вдосконалення того статуту. Виконуючи цю конвенційну постанову, Головний Уряд створив таку комісію, постановивши запросити до неї одного з найкращих знавців асекураційних законів адв. Івана Панчука з Балт Крік у Мишиґені, колишнього головного радного УНСоюзу та асистента прокуратора стейту Ню Джерзі адв. Івана Ромашина з Нюарку, заступника 24-ої конвенції УНСоюзу та видатного союзового діяча д-ра Василя Палідвора з Ню Йорку, видатного союзового і громадського діяча, голову стейтової союзової організації в Коннектикат, мґра Івана Телюка та директора союзових справ в Канаді гол. радного Богдана Зорича.

Стипендійна Комісія

Минула, 25-та конвенція УНСоюзу, рекомендувала Головному Урядові створити при УНСоюзі окремий Стипендійний Фонд та встановити окрему Стипендійну Комісію, яка цим фондом відала б. Виконуючи цю постанову, Головний Уряд УНС на минулотижневих своїх річних нарадах встановив таку Стипендійну Комісію, до якої входитимуть: заступник головного предсідника УНС, головний секретар і головний касир та редактор, один головний контролер і один головний радний та репрезентанти (голови) Наукового Т-ва ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук у ЗДА та Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА). Рівночасно встановлено три стипендії в сумах $1,000, $600 і $400. Стипендії призначатиметься в першу чергу студентам славістичних наук з україністики, журналістики, філософії, політичних наук і правничих наук. Поставлено також обмеження, що один студент не міг би дістати від Союзу більше стипендій, як на загальну суму $3,000. Ці студенти, що користатимуть із стипендій УНСоюзу, будуть „морально зобов'язані" до звороту тих стипендій після закінчення студій та як уже самі заробітково працюватимуть.

Понад $10,000 на народні цілі

Між ухвалами, що їх виніс Головний Уряд УНСоюзу на закінчення своїх річних нарад, був також розподіл понад 10,000 долярів на різні народні, культурні і харитативні цілі в ЗДА, Канаді й Европі.

Д. Слободян і В. Квас звітували за Союзівку

У четвер, 23-го травня, Головний Уряд УНСоюзу під час своїх нарад ще окремо вислухав звіту про стан, розвиток і потреби Союзівки, вихідно - відпочинкової оселі УНСоюзу в Кетскильських горах, на якій відбувалися наради. За „Союзівку" звітували її адміністратори Данило Слободян і Володимир Квас. Обидва вони підкреслювали факт, що Союзівка вже починає „ставати на власні ноги" і вона могла б краще просперувати, якщо б до теперішних вигод мала ще більшу кількість приміщень.

Відвідини студентів

Під час нарад Головного Уряду УНСоюзу, „Союзівку" відвідали студенти — понад 100 — Малої Семінарії зі Стемфорду, під проводом свого ректора о. монсін. Миколи Бабака, його заступника о. Любомира Гузара та інших своїх опікунів і учителів. Тому, що в цьому дні припадало свято Вознесення Христового, в каплиці Союзівки була відправлена Служба Божа, в якій взяли участь і всі учасники нарад Головного Уряду УНС.

62 аплікації нових членів

Теперішня організаційна кампанія УНСоюзу для відзначення 70-річчя „Свободи" мала свій практичний відгомін і на річних нарадах Головного Уряду, як головні урядовці принесли на ці наради 62 аплікації нових членів. Найбільшу кількість, бо 22 нові члени придбав гол. радний Богдан Зорич з Торонта, за ним гол. радний Іван Одежинський із 12 новими членами, гол. контролер Іван В. Іванчук та гол. радний Мирон Куропась по 10 нових членів та інші по менше. Збори, на рекомендації гол. секретаря д-ра Я. Падоха, прийняли постанову морально зобов'язати кожного члена Гол. Уряду придбати в цьому році бодай 10 нових членів і в той спосіб заслужити собі на медалю основоположника „Свободи" і УНСоюзу о. Григорія Грушки.

Спільна вечеря

В рямцях річних нарад Головного Уряду УНС відбулася в середу, 22-го травня, також традиційна вже при таких нагодах спільна вечеря, з „інсталацією" обраних на останній Конвенції УНС нових головних урядовців. Вечір відкрив, вітаючи гостей, між ними зокрема проф. д-ра Вол. Кубійовича, гол. предсідник п. Й. Лисогір. Промовляли гол. секретар д-р Яр. Падох та гол. касир Р. Слободян. Проводив вечером незрівняний в своїх дотепах заступник гол. предс. інж. Степан Куропась. „Інсталяція" новообраних урядовців полягала в тому, що їх обвинувачувано в несотворених „провинах" і засуджувано на „гривну", з якої зібрано 50 долярів на видання гаслової Енциклопедії Українознавства українською мовою. В ролі безпощадного прокуратора виступав гол. радний Богдан Зорич, а лаву справедливих суддів становили гол. радні Дмитро Шмаґала, Тарас Шпікула і Василь Ґуссар. Оборонця не було.

„Ще не вмерла Україна"

Річні наради Головного Уряду УНСоюзу, що тривали від понеділка, 20-го травня, закінчено в пополудневих годинах у п'ятницю, 24-го травня. Закрив наради гол. предсідник Йосип Лисогір, після чого всі учасники нарад традиційно відспівали український національний гимн „Ще не вмерла Україна". Ще того самого дня учасники нарад залишили гостинну Союзівку.

РЕЗОЛЮЦІЇ, ПОСТАНОВИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

винесені на річних нарадах, що відбулися у 70-річчя „Свободи", його офіційного органу, на „Союзівці, в днях 20 — 25 травня 1963-го року.

ЗАГАЛЬНІ СТВЕРДЖЕННЯ

Головний Уряк Українського Народного Союзу стверджує, що:

1. Ці його річні наради відбуваються в добі і часі найбільшої тривоги і загрози для Америки і Канади та всього волелюбного людства збоку народовбивчого і рабовласницького комуно-московського імперіялізму.

2. Першою жертвою цього злочинного імперіялізму упав 45 років тому волелюбний український нарід, який від того часу не припиняє своєї найбільш завзятої і найбільш жертвенної боротьби проти того імперіялізму та за свою волю і незалежність;

3. Наші країни, З'єдинені Держави Америки й Канада, як найбільші і наймогутніші остої волі, законности й людської гідности та незалежности є сьогодні головним прицілом того комуно - московського імперіялізму, який не гребує жадними, навіть найбільш злочинними, підступними і брутальними засобами в змаганні до своєї мети — підкорення собі всього волелюбного людства та світу;

4. В такій ситуації тільки повна свідомість загрози й небезпеки, як і повна свідомість сили та характеру ворога і повна та безкомпромісова рішучість протиставитися йому всіми засобами та завжди і на кожному кроці може врятувати світ і людство та його цивілізацію від заглади.

ЗДА і КАНАДА

Тому, що від моральної сили й оборонної могутности наших країн — З'єдинених Держав Америки і Канади — залежить тепер доля цих наших країн, як і доля усього світу, і

Тому, що ці наші країни є тепер великою надією на визволення тих народів, що перебувають в комуно - московській неволі, зокрема нашого українського народу, отже

Тому Головний Уряд Українського Народного Союзу закликає всіх своїх членів у ЗДА і Канаді давати свій максимальний вклад у всебічну розбудову всіх моральних і матеріяльних ресурсів цих їхніх країн.

УКРАЇНА

Тому, що наша батьківщина і батьківщина наших батьків — Україна перебуває в страшній комуномосковській неволі, і

Тому, що цей окупант України дальше безпощадно винищує — духово, фізично й матеріяльно — український нарід, і

Тому, що український нарід не зрікається своїх аспірацій і не припиняє своєї боротьби за своє самовизначення у своїй вільній, ні від кого незалежній, соборній і народоправній Державі, і

Тому, що від такого самовизначення України зале-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В ІРАКУ І СИРІЇ ВИЯВЛЕНО НОВІ ЗМОВИ ВІЙСЬКОВИКІВ

Дамаск. — Виявлення нових військових змов прихильників президента Об'єднаної Арабської Республіки Ґамаля Абделя Нассера проти існуючих режимів в Іраку і Сирії поменшує шанси здійснення політичної злуки тих трьох країн — стверджують західні обсерватори на Середньому Сході. За офіційним повідомленням з столиці Іраку Багдаду розстріляно там в минулу суботу 25 ц. м., 11 старшин, в тому числі 10-ох сотників (капітанів). 18 старшин і 8 цивільних лідерів арештовано в Іраку внаслідку виявлення нової змови „нассеритів". Між арештованими є два генерали, між ними брат іракського президента, ген. Абдель Рассак Аріф, а між арештованими політичними лідерами є дуже впливовий голова Арабської Соціялістичної Партії, голова адвокатської палати в Сирії Абдель Рассак Шабід. Він вислав був недавно депешу до Нассера, що його партія „номінувала" Нассера на досмертного президента та прийняла для Іраку ту саму „соціялістичну" систему, що її в Єгипті завів був Нассер. Також в Сирії уряд здавив репресіями нові спроби нассеритів перевести там переворот, який піддав би Сирію під фактичну зверхність Єгипту і її президента Нассера. В Сирії видалено з армії 40 старшин, а двох арештовано. В Сирії переворот з 8 березня ц. р. і в Іраку переворот 8 лютого ц. р. виніс до влади націоналістів з партії Баат, які вправді підписали 17 квітня ц. р. договір з Об'єднаною Арабською Республікою про створення тридержавної федерації під спільною назвою Об'єднаної Арабської Республіки, проте вимагають широкої автономії та відкидають диктаторську форму правління і „соціялістичну" господарку, заведені Нассером. Баатисти, які стоять при кермі влади і мають за собою більшість армії, рішуче розправляються з „нассеритами", які дістають всебічну підтримку збоку Об'єднаної Арабської Республіки. Тому єдність в арабському світі за зразком, що його сформулював Нассер — під його диктаторським правлінням — все ще є тільки мрією „нассеритів".

СТАН ЗДОРОВ'Я ПАПИ ЗНАЧНО ПОГІРШИВСЯ

Рим. — Стан здоров'я Папи Івана XXIII погіршився під кінець минулого тижня настільки, що вперше від 29 листопада мин. року, коли-то Папа поважно захворів, проголошено в минулу неділю 26 ц. м. знову офіційний лікарський бюлетин. Він стверджує внутрішню кровотечу внаслідку шлункової недуги та поворот важкої анемії. Вправді той лікарський бюлетин підкреслює, що „опановано стан анемії", проте водночас проголошено, що доручено Папі повний відпочинок. Тому в минулу неділю вперше від довгого часу Папа не з'явився у вікні Ватиканського палацу і 15.000 народу, зібраного на площі св. Петра даремне чекали його появи і благословення. Так само, Папа не мав сили відправити ранню Богослужбу в своїй каплиці і прийняв св. Причастя в ліжку. Все ж, згодом прийняв державного секретаря Ватикану, кардинала Амлето Джованні Чіконіяні. З Больонії викликано до Папи його особистого лікаря, також 81-літнього професора Антонія Гаспаріні, Крім того Папа стоїть під постійним доглядом ще трьох інших лікарів, — проф. Пієрро Маццоні, проф. Пістро Вальдоні й д-ра Маріо Фонтана. Газети заперечують вістку, наче б Папа хворів на пістряка шлунка, зате висловлюють здогад, що це веред шлунка, який знову кервавить. Під кінець тижня Папа дістав двічі трансфузію крови. У зв'язку з цією недугою Папи під знаком запиту опинився Вселенський Собор. Якщо Папа не видужає до вересня ц.р., то ледви чи Собор зійдеться у передбаченому терміні, а у випадку його смерти дальша доля Собору залежатиме від рішення наступника Івана XXIII. Справа здоров'я Папи відтиснула в Римі на задній плян всі інші новини, включно з затяжною італійською кризою уряду.

Кеннеді і Раск конферували з французьким міністром закордонних справ

Вашингтон. — Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль прилетів разом з державним секретарем Діном Раском з конференції міністрів Атлантійського Союзу в Оттаві до Вашингтону і тут він відбув наради з президентом Кеннеді і державним секретарем в минулу суботу 25 травня ц. р. Кув де Мурвіль ствердив перед журналістами, що взаємини ЗДА і Франції „в основі є дуже добрі", дармащо вони різняться в *поглядах* на „деякі" справи. Він не уточнив тих справ, але відомо, що вони стосуються головно питання щодо суверенної французької атомової зброї та приналежности Британії до Спільного Господарського Ринку. Французький міністер висловив однакове з ЗДА вдоволення з осягненого в минулому тижні у Женеві принципового домовлення щодо імпортових мит ЗДА й Спільного Господарського Ринку. На цих нарадах з французьким міністром не говорено про відвідини президента Кеннеді в Парижі, а радше про приїзд французького президента де Голя під кінець цього року до Вашингтону.

ЗДА й Британія вимагатимуть від СССР ясної відповіди щодо атомового договору

Лондон. — ЗДА й Британія звернуться до СССР з вимогою остаточного з'ясування, чи можливо дійти впродовж найближчих двох місяців до порозуміння в справі договору про заборону всяких дальших ядрових експериментів. На це рішення впливає між іншими причинами — внутрішня ситуація в Британії з уваги на тамошні недалекі парляментарні вибори. Британський уряд прем'єра Мекміллена хотів би вплинути на англійську публічну опінію таким своїм успіхом, як такий атомовий договір, або бодай — нова зустріч „на вершинах" президента Кеннеді, Мекміллена і Хрущова. Така зустріч була б можлива — твердять газети — як би була надія, що вона скінчиться підписанням атомового договору. Західні фахівці твердять, що СССР приготовляється до нової серії великих ядрових експериментів на вересень цього року. Якщо дійсно Совєти почали б переводити їх, то міжнародна ситуація знову сильно загострилась би.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Мудре рішення суду

Найвищий Суд ЗДА 20-го травня цього року прийняв рішення, яке значно посуне вперед процес повного расового зрівняння в Америці. Скасовуючи кари, що їх нижчі суди наклали на 28 муринів за їхній нібито протизаконний „сидячий страйк" у кав'ярнях і ресторанах, призначених тільки для білих, Найвищий Суд вирішив, що ці мурини мали право в такий спосіб вимагати рівного з білими трактування, а коли їм відмовлено цього права, то сталося це під тиском сегрегаційних стейтових законів і місцевої публічної опінії. Таким чином Найвищий Суд відкинув мотивацію нижчих судів, що власники крамниць, молочарень і ресторанів мають право відмовляти обслуги всім тим, хто їм з якихсь причин не подобається. Це рішення Найвищого Суду має прецеденсійне значення. Воно стосується стейтів Алабами, Луїзіяни та Північної і Південної Каролайни. І хоч мурини в тих стейтах напевно будуть зустрічатися ще з труднощами в крамницях, молочарнях, ресторанах, ждальнях, кінах і т. п. публічних місцях, проте, вони матимуть за собою вже ту морально - правну силу, що її дає рішення Найвищого Суду.

Однак це рішення Найвищого Суду має одну прогалину. Воно покликається на формальну або моральну залежність приватних торговельних підприємств від південно - стейтового сегрегаційного законодавства чи місцевих нездорових, расово непримирливих настроїв. Логічно, в північних стейтах, де нема загальної протимуринської непримирливости в законодавстві й публічній опінії, окремі приватні власники підприємств могли б стосувати дискримінаційну практику, покликуючись на своє індивідуально - громадянське право поводитись у своєму підприємстві за своєю вподобою. Тому, в доповнення до того рішення Найвищого Суду, сенатори Джан Шерман Купер, республіканець з Кентакі, і Томас Дж. Додд, демократ з Коннектикату, зголосили законопроєкт, який заборонює взагалі дискримінаційну практику в приватних підприємствах. Цей законопроєкт спирається на принципі, що всі ті підприємства, які потребують стейтового чи федерального дозволу-„лайсенсу" на їх відкриття і ведення, мусять коритися постановам конституції. Прецеденційним рішенням Найвищого Суду щодо протиконституційности засади „рівний, але окремий" була постанова з 17-го травня 1954-го року в справі десегрегації шкільництва.

На адресу Найвищого Суду в Америці падала не одна гірка заввага за його рішення в різних справах, зв'язаних з комуністами, — з докорами, що риґористична оборона Найвищим Судом громадянських свобід практично сприяє в деяких випадках тій комуністичній підривній акції, яка наставлена на загирення взагалі всієї американської демократії. Однак, у справах, що стосуються расизму, Найвищий Суд в Америці грає спасенну ролю. Його справедлива, мужня й безстороння постава до цієї проблеми продиктувала керівникам поважної Ради для Поступу Кольорових Людей, яка насправді є керівним органом близько 20-мільйонового муринського населення в ЗДА, відмовитися від насильних метод у боротьбі за расову рівність і доходити своїх прав різними мирними діями. Муринські керівники згори знали, що такі мирні дії, як сидячі страйки, „походи миру", записи до шкіл і т. п. будуть поборювані місцевими властями у південних стейтах і кінець - кінцем опиняться в судах, де підсудні мурини зможуть правуватися аж до Найвищого Суду і де вони — виграють.

Остаточно завжди мусить виграти правда. Расова рівність є одною з таких вселюдських правд.

Перед ліквідацією республік

У зв'язку з щораз сильнішим централізаційним процесом в СССР стають усе помітнішими тенденції Москви в напрямку поступового касування поділу СССР на окремі республіки, нівеляції їх адміністративних і господарських окремішностей, затирання існуючих між ними кордонів тощо. Ці тенденції знайшли свій вислів передусім у прийнятій минулого року 22-им з'їздом КПСС програмі, зокрема у ствердженні, що „границі між окремими союзними республіками в межах СССР поступово втрачають своє колишнє значення". В цьому сучасна червона Москва послідовно повертається до традиції російського „єдинонеділимства", значить, повної інтеґрації всіх завойованих нею країн і народів.

Характеристичним прикладом цих ліквідаційних у відношенні до республік, як окремих державно - правних і нібито суверенних організмів, тенденцій може бути справа Туркестану, чи точніше чотирьох совєтських „незалежних" республік, які були створені на його території.

За царського часу Туркестан був однією адміністративною центральноазійською територією в межах російської імперії і його визначали, як „Русский Туркестан" для відрізнення від „Туркестану Східнього", що входить у склад Китаю, і „Афганського Туркестану" що належить до Афганістану. Після захоплення влади большевиками в Туркестані створено три совєтські республіки — Туркестанську, Хорезмську і Бухарську, які в 1924-1925 рр. переформовано на чотири республіки: Узбецьку, Туркменську, Таджицьку і Киргизьку.

Ще перед створенням цих нібито незалежних республік центральний большевицький уряд встановив був для цієї території, значить для Туркестану, в 1920-му році окреме Туркестанське бюро ЦК ВКП(б), яке згодом, у травні 1922-го року, перейменовано на Центрально - Азійське бюро ЦК ВКП(б). Головними завданнями цього бюра було закріплення совєтського ладу на території Туркестану, ліквідація визвольних і відосередніх рухів туркестанських народів та вдержання цих областей у нерозривній єдності із Совєтським Союзом. Поруч із цим Центрально - Азійським бюром ЦК ВКП(б) існувала для цієї території окрема Центрально - Азійська Економічна Рада, яка єдина — а не республіканські уряди чи партії — керувала всім господарством Туркестану. Зліквідовано це бюро і раду щойно в 1943-му році після того, як Москва здушила з допомогою терору, репресій і насильної колективізації всі прояви незалежницького руху в цих країнах.

Проте, не довго довелося туркестанським республікам втішатися „унезалежненням" і „поширенням" їхніх прав. Згідно з резолюціями пленуму ЦК КПСС, що відбувся в листопаді 1962-го року, всупереч усім постановам Конституції СССР і конституцій окремих республік, сформовано знову Центрально - Азійське бюро ЦК КПСС та Центрально - Азійську Раду Національного Господарства, єдині для всіх чотирьох туркестанських республік. На керівні становища в цих вирішних органах попризначувано виключно партійців російської національности, і відтепер місцеві республіканські та партійні установи не матимуть нічого до говорення та вирішування.

Так виглядає на ділі національна політика Москви у відношенні до поневолених нею народів. Коли додати до цього вістки про пляновану Москвою ліквідацію окремих балтійських совєтських республік — Литви, Латвії й Естонії — і створення з них однієї адміністративної й господарської одиниці, то образ майбутньої совєтської „єдинонеділимої" вирисовується вже сьогодні в усій повноті.

Ярослав Курдидик

ВАЖЛИВЕ РІШЕННЯ ЗДА НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Політична метушня, що її спричинило було заповіджене об'єднання Єгипту, Іраку та Сирії, може й не має на перший погляд прямого відношення до ЗДА, але кожний змінить свою думку, коли призадумається над тим, що якраз ці три арабські держави є предметом суперництва між ЗДА і СССР, бо той, хто матиме там рішальні впливи, — „триматиме за серце" і решту арабського світу.

Лихо полягає в тому, заявив на засіданні ізраїльського парляменту Бен Ґуріон, що все те державно - політичне перегрупування має на меті „звільнити споконвічні арабські землі від загрози воюючого сіонізму, або у перекладі на звичайну мову — знищити Ізраїль. І коли б це сталося, тоді в основі заломився б і ідеал жидівського відродження після довгих сторіч бездержав'я".

Тож нічого немає дивного в тому, що Ізраїль звернувся до ЗДА й Англії з просьбою ґарантувати його безпеку або, іншими словами, ґарантувати непорушність його теперішніх кордонів. І хоч ЗДА та Англія отягаються з проголошенням будь-якої виразної декларації у цій справі, щоб не обурити проти себе арабського світу, президент Кеннеді на одній із своїх пресових конференцій підкреслив, що ЗДА старатимуться підтримувати заходи ОН на випадок безпосередньої або посередньої аґресії на Близькому Сході, а незалежно від того готові протидіяти кожній формі аґресії в тому обширі.

Цікаво навести тепер голоси з арабського світу. Може найкраще з'ясують ці голоси „дипломатичні бюлетені", що їх видає кожна держава за посередництвом своїх відділів пропаґанди та інформації. Поминаючи звичайну їх тенденційність і те, що кожну вістку подають вони на „свій лад", в цих бюлетенях часом можна знайти відомості, яких годі шукати у часописах, які базують свої інформації на повідомленнях пресових аґенцій або на кореспонденціях своїх представників у даній країні.

Коли слідкувати об'єктивно за тими процесами, що їх переживав арабський світ головним чином в останньому десятиріччі, то треба признати, що в них можна знайти навіть свого роду аналогію з подіями 1917-1920 років, які струснули були цілу Европу, а в тому числі до основ зрушили нашу націю з довговічного летарґу. Історична закономірність керує тими процесами так, що вони ніколи не стоять на одному місці, а починають діяти й проґресувати в залежності від того, скільки снаги і посвяти зможе вкласти в них даний нарід. Кожний революційний період має також свою „писану кров'ю релятивну уґрунтованість" і в перспективі часу знаходитиме таких, що її будуть схвалювати, і таких, що її будуть засуджувати.

Ось, для прикладу, арабів засуджує більшість американської преси за те, що вони часто уважають за найдоцільніший інструмент у леґітимних державних змінах — убивство. Як пригадуємо з „перебирання" влади в Альжирі чи в антимонархістичному перевороті, а згодом у „детронізації" диктатора Кассіма в Іраку, все це виглядало як масові масакри. Перед такими „державними змінами" опинилися тепер з черги також Йорданія і Савді Арабія, — автократичні королівства, що їх уважають в арабських країнах, де сягає вплив Нассера, за антидемократичні, хоч нацистського типу диктатуру самого Нассера чи Бен Беллі ґльорифікується, як єдиноправильну і „найбільш соціялістичну". Відомо, що всі три вище згадані держави, Єгипет, Сирія та Ірак, борються з неуявними труднощами в своїй економіці, а з голосно заповіджених загальних соціяльних реформ, які, теоретично міркуючи, мали б принести кожному арабському громадянинові свободу і добробут, користає покищо тільки невеличка горстка „реформаторів", що тримають у своїх руках владу, а загалові рекомендують терпіти і — чекати...

Погрози, з якими постійно звертався Єгипет на адресу йорданського короля Гуссейна, змусили американський уряд заявити, що коли б хтось поважився напасти на Йорданію, то це автоматично втягнуло б у війну Ізраїль, а там і цілий Близький Схід, з чого виходить, що ЗДА для вдержання стабільности в тому обширі готові включити в конфлікт свої запобіжні засоби.

Що ж у зв'язку з цим говорять араби?

Їхні бюлетені подають, що можливими є дві форми американської інтервенції в тому обширі: перша — інтервенція через ОН при допомозі т. зв. міжнародної армії, як це має місце в Конґо, і друга — безпосередня інтервенція власною мілітарною силою в обороні не так Йорданії, як Ізраїлю.

Інтервенції за допомогою міжнародної армії ОН не береться в арабському світі до уваги тому, що для її успіху треба було б творити таку армію в кількості щонайменше 200 - 300 тисяч вояків — а на це ОН не були б спроможні. Для прикладу наводиться Альжир, де майже півмільйонова армія французів не могла справитися з арабами. Арабський світ це не Конґо — сказано в одному з державних арабських бюлетенів — і арабський світ це не тільки Єгипет, це — всі мусульмани світу, які готові взяти участь у „священній війні", коли б зайшла для цього дійсна потреба.

В одному з бюлетенів читаємо навіть таку прогнозу: на випадок війни по одному боці стоятимуть Америка, Англія та Ізраїль, а по другому — цілий арабський світ, який, доведений розпукою до крайности, шукатиме порятунку в „кожного, хто готовий прийти йому з поміччю". Цим третім, що завжди користає, може бути Москва.

Становище короля Гуссейна ускладнює факт, що 75% його підданих колишні громадяни Палестини, теперішнього Ізраїлю. Близько півтора мільйона цих людей перебувають в обширі між Єгиптом і Марокко. Тож, коли б ЗДА зважилися станути в обороні Йорданії, то все вістря арабського світу звернулося б не так проти них, як проти самого Ізраїлю, який можна було б оборонити тільки тоді, коли б всадовити там кілька дивізій американського війська. І з стратеґічного, і з політичного аспекту рішення незвичайно важливе. А рішитися треба. І тому для уряду ЗДА — це історичної ваги ломиголовка...

ВАКАЦІЙНІ ПОРАДИ ДЛЯ ВСІХ

Ще трохи і на американських шляхах розпочнеться літня „мандрівка народів". Дотримуючи кроку тутешнім старожилам, чимало й нашої „змоторизованої братії" з настанням літніх ферій розпочне своє сезонове, для декого так важко запрацьоване й заслужене дозвілля.

Ціль цих рядків: допомогти нашим кандидатам на вакаційне дозвілля жмутом практичних інформацій, щоб цей недалекий благословенний час став для кожного часом справжнього відпочинку, якнайкращим сезоном солодкого безділля.

Популярний медичний журнар „Гелтвейс" у своїй статті подає низку дуже цікавих фахових порад на порушену тему. Провідна думка цієї статті: наші вакації мають бути добре упляновані, від першого до останнього дня, щоб за наші важко запрацьовані гроші дістали ми якнайбільші дивіденди. Чим довші наші вакації, тим більше ризико вкладеного в них капіталу, отже тим дбайливіше треба їх підготовити.

Головна ціль вакацій, окрім приємної розваги й відпочинку — відсвіження духових і фізичних сил. Тож перед виїздом треба відвідати свого лікаря, зокрема тим особам, здоров'я яких не в найкращому порядку, а також старшого віку людям. Лікарські поради можуть заощадити нам чимало неприємностей. Не кожному вийдуть на здоров'я морські купелі або побут у високих горах. Порада лікаря цінна також тоді, коли вибираємось на вакації з малими дітьми або із старшими віком особами.

Якщо наше й нашої родини здоров'я в порядку, виринає друга проблема: на який час їхати? Треба пам'ятати істину, що добрі вакації — це недовгі вакації. А також і другу істину: приємні вакації не завжди ті, які проводимо якнайдалі від свого постійного місця побуту. Іноколи два-три дні гаразд упляннованого літнього відпочинку „на коротку віддаль" куди приємніші для людини, зокрема для родини, як довгі, втомливі в обидві сторони літні ескапади.

Часто зовсім близько від нашого постійного „місця постою" можна приємно і недорого провести вакації. В такому разі, добра порада: вибиратись частіше в такі недалекі місця відпочинку, замість витрачати масу енерґії, часу, гроша і здоров'я на далекі екскурсії. Треба поцікавитись своїм довкіллям, переглянути відповідні посібники, запитати сусідів. Південна дорога в одну сторону нікого не втомить, відпадуть довгі й важкі, особливо для жіноцтва, приготування в дорогу, а успіх запевнений для всіх доброї волі кандидатів на відпочинок.

Для тих, які їдуть своїм автом, „Гелтвейс" подає окремі цінні поради.

Не треба водієві переціноювати своїх сил і свого авта. Ніколи не треба робити забагато дороги за один день, звертає увагу медичний журнал. Норма цілоденної їзди автом: триста миль. Заздалегідь треба упляновувати місця нічлігу. Автомобільні клюби радо послужать інформаціями, щоб під вечір не витрачати часу на такі справи. Якщо в авті їдуть діти або старші віком особи, треба подумати про них, які місця можуть бути для них цікаві, і тудою їхати. Для осіб, хворих на серце або віддихові органи, не слід вибирати шлях через високі гори. Рекомендується взяти теплу одіж, наприклад светри, хустки на голову, один-два коци.

Прибувши на місце вакацій, не добре бути занадто активним. Пам'ятаймо, що наша головна ціль — відпочинок. Прогулянки в гори і купелі починати поступово. При найменших вивлах утоми треба сказати „стоп". Спеціяльної уважливости треба біля озер і рік, пам'ятаючи стару засаду: „не спитавши броду, не лізь у воду". Надмірна активність в дуже гарячі дні небезпечна.

Немаловажна проблема — харчі. Не все вийде на здоров'я поза рідною хатою. Також треба бути обережним щодо питної води і при найменшій непевності переварювати її. В дорозі найкраще пити різного роду фляшкові напої, аніж сумнівної якости криничну воду в лісі, на фармах, у малих оселях.

Окрема справа для вакаціонерів — вага тіла. Безділля, свіже повітря, зміна місця й клімату підсилюють апетит, а наслідки цього відомі, для жіноцтва в першу чергу. Отже, вакаційна засада: їж у міру, щоб, вернувшись додому, не обнижувати своєї ваги болючими методами.

Треба бути особливо обережним в лісі: голову, руки й ноги під час лісових мандрів закривати. Укушення невідомих комах часто може бути небезпечним. Комахи, що сідають на тіло, треба струшувати злегка рукою, не забиваючи, щоб їдь від укушення не зайшла глибше у кров. Біль голови, гарячка, воміти після прогулянок в лісі — це вияви затруєння комашнею або трійливим зіллям. Тоді треба негайно лікарської допомоги. Перша домашня допомога: обмити потерпілого водою з милом, обтерти алькоголем.

Врешті, епілог: поворот додому.

Золота засада — бути точним щодо реченця закінчення дозвілля. Понадпрограмове продовження вакацій, це непотрібне „урывання голови". Наслідки цього можуть бути прикрі, наприклад, небезпечний поспіх в дорозі, родинні суперечки, загальний нервозний стан вакаціонерів. Поворотна дорога має бути спокійна, дбайливо упланована. Треба приїхати додому бодай за один день перед тим, як іти до праці. Бож треба часу на те, щоб як слід привести до ладу все з холодильником включно.

Добре і заздалегідь обдумані вакації — найкращі вакації.

С. Ів.

Степан Шипилявий

До статті — „Потрібно фундаторів ЕУ"

У „Свободі" з 10-го квітня цього року в статті п. н. „Потрібно фундаторів" п. Теодор Данилів пише, що справою приєднування фундаторів для Енциклопедії Українознавства в Америці і Канаді займається Степан Шипилявий. З цього виходило б, що я є єдиним повновласником видавництва на Америку й Канаду.

Видавець ЕУ, Наукове Т-во ім. Шевченка в Сарселі — Франція, уповноважив мене приєднувати фундаторів, подаючи при цьому конкретні умови, але головним представником видавництва на ЗДА є д-р Володимир Савчак у Бронксі, Ню Йорк.

Імена фундаторів будуть вміщені в списку наприкінці останнього тому гаслової частини ЕУ. Тим особам, що вплатять на фундацію по $1 000, прислуговує право вміщення світлини розміром 3 х 4 сантиметри; якщо фундаторами є подружжя, то їм прислуговує право на вміщення двох світлинок і короткої біографії на 4-5 рядків. Ці фундатори отримають другу частину ЕУ, оправлену в півшкірку, безплатно.

Фундаторам із вплатою $500 прислуговує право вміщення світлинки, а також ім'я і прізвища, місця і року народження, року прибуття в Америку, осідку і характеру суспільної праці. Ці фундатори отримують безплатно ЕУ-2, оправлену в полотно. Всі фундатори отримають посвіду для податкових пільг.

Фундаторство ЕУ я популяризую поміж старшими громадянами, які мають дітей на власному хлібі, а також мають власні заощадження. Фундаторство ЕУ є висококультурним посмертним пам'ятником. ЕУ друкується в кількох тисячах комплектів, які розійдуються по всіх закутках землі, де тільки живуть українці. Тож кожний читач зупиниться на списку співробітників і фундаторів, з увагою перегляне, а знайшовши родича, односельчанина чи знайомого, буде гордитися приналежністю до українства. Пам'ятник - фундаторство в ЕУ оглядатимуть тисячі пар очей упродовж десятиріч.

Для покоління, родженого на Рідних Землях, наша ЕУ із своїми співробітниками й фундаторами буде доказом реального патріотизму української еміграції.

Але фундаторство — це не тільки привілей старших громадян. З нього можуть користати й інші: Наприклад, син чи дочка опинились в Америці, а батьки вивезені на заслання і там в жахливих умовинах померли. Вміщення світлинки покійних з короткими даними і словами: „В пам'ять Дорогих Батьків — фундацію склав такий і такий" — який це шляхетний і виховний доказ синівської чи дочкиної вдячности. Так само можна робити з світлинками і друзів, які згинули в совєтських концтаборах. Така фундація — не тільки пам'ятник, але і тривкий акт обвинувачення проти окупантів.

Якщоб важливість цієї акції дійшла до нашої свідомости, то останній зшиток ЕУ був би повний світлин і прізвищ фундаторів чи осіб, у честь яких фундації вплачено. Енциклопедії не появляються часто — 30 років проминуло від часу появи УЗЕ. Енциклопедії — це збірні зусилля української науки і духовости. Енциклопедія — це гордість нації.

Охочих стати фундаторами інформую, що фундаторство треба зголошувати д-рові Володимирові Савчакові на адресу: 2074 Vyse Ave., Bronx 60, N.Y., долучуючи чек, виповнений на Societe Scientifique Sevcenko, Sarcelles (S. et O.), France, світлинку фундадора чи особи, якій фундація призначена, і коротку біографію.

Фундації з Америки переводяться через книги НТШ в Ню Йорку, і на цій підставі видається посвідки для податкових пільг.

Степан Шипилявий
926 Clinton Street,
Buffalo 10, N. Y.

Роман Пачовський

З МОГО НОТАТНИКА

(1)

Виставка олійних праць і акварель автора цього „Нотатника" відбувається в залях Українського Інституту Америки (2 Іст 79-та вул. в Ню Йорку) і триватиме до 1-го червня ц. р. Виставка відкрита від год. 11-ої до 6-ої.

Львів 9 вересня 1937 р.

Іду до Варшави в Академію Мистецтв. Нарешті діждався сповнення своїх бажань. Стільки труднощів довелось перебороти! Мусів багато находитися за „свідоцтвом моральности" та іншими документами. Стільки труднощів мені робили в польському старостві, хай їм біс! Тепер уже маю все. Мої малярські праці спаковані. Не відчуваю жадної подорожньої гарячки, бо ж я вже побував недавно у Варшаві на маневрах, коли довелося служити у війську. Увечері о десятій виїжджаю. Гроші маю тільки на початок. Іду в незнане мистецьке життя, що мене так манить. Прощаюся вдома, і за пів години я вже на двірці.

Варшава 10 вересня.

О сьомій годині заїжджаю у Варшаву. Залишаю все своє на двірці в гардеробі. Рання година, немає чого ще починати з пошукуванням колеги Писка (Ганкевича). На Маршалківській ще слабий рух. Іду пішки, щоб продовжити дорогу до Старого Міста.

Варшава помалу прокидається. Добився нарешті до Старого Ринку. На моє здивування, мені кажуть, що Ганкевич ніколи не мешкав на Кривому Колі... Ще місяць тому я бачив тут його господиню, а ось тут тобі цілком усе заперечують! Нема ради — треба самому починати.

Ходжу довкруги і шукаю мешкання. Починає накрапати дощик, заноситься на сльоту. Аж тепер бачу, який непривітливий цей Старий Ринок.

Знайшов мешкання в якоїсь вуглярки. Маю прийти о 10-ій оглянути. На всякий випадок шукаю далі. Дорогі, невигідні житла... Багато є тут так званих „помєщень пші родзіне", звичай ще, мабуть, з часів матушки Росії. Мені довелось оглянути чимало таких мешкань. Тіснота, бруд, страшні сходи, сопух, і яка ж густота „населення"!

Дуже несимпатичні обличчя в сторожів; російські кашкети, хустки на шиї, очі запухлі, погляд непевний — ось що зустрінеш тут. Тут, прецінь, жили ті славні варшавські бандити, як Карась... Недовго довелось ждати на конкретний доказ: крик, хтось утікає, замішання. Втікає якась „дама з пулєвятка", а за нею апаш. Йому тече кров з голови, але він біжить з ножем у руці, видно, щоб провчити її. Даремно лунають крики: „Поліція! Поліція!" Ніхто не з'являється в мундурі, зате можна оглянути „населення", що повиставляло голови з вікон. Відпадає охота мешкати серед цієї романтики середньовічної Варшави.

Поспішаю чимскорше в сторону мосту Кербедзя. Вже доволі втомився. На побережжі вже ніби кращі обставини. Найбільше мені підходить вулиця Добра. (Дивні тут назви вулиць!). Ходжу, блуджу, черевики промокли, плащ від дощу став тяжкий. Вже болять ноги, хочеться їсти, настрій псується... Вже хотів би десь осадовитись, все одно де! А тут тобі, як на злість, задорогі мешкання. Не можу рішитися, ще раз спробую у тієї вуглярки.

Вертаюсь на Ринок на „Сходи Камєнне", де найбільше „мєлін". Пройшов тунелем до того „помєщеня". Вхід через темний довгий коридор і ледве освітлену кухню. Перед „моєю" кімнатою хазяйка каже ждати. Чую, як говорить: „Нєх єси пані закриє". Входжу. Комірка з вікном, що поросло диким виноградом, ліжко, брудний сінник і під рядниною хтось „незнани". Поза тим голі стіни. І коштує все це двадцять золотих місячно. Торги не помагають — це ж „центрум мяста". Втікаю з постановою більше сюди не повертати.

Переходжу міст Кербедзя, щоб відшукати своїх земляків. Мені щось там брат оповідав про бурсу емігрантів.

Прага має ще більше вигляд російського міста. Блукаю по вулицях, розпитую людей, але ніхто не знає тут жадного академічного дому, ще й до того українського. Сідаю в парку під православним собором, щоб урешті щось „проковтнути". Дощик не перестає. Підкріпившись, вертаюсь на Добру. Перейшов разів з десять туди й назад. Вже смеркає, треба рішатись. Під сьомим номером оголошене „помєщенє". Рішаю спробувати, бо вже годі далі борюкатися.

Кімната досить велика з двома ліжками і канапою. Мешкають два старики. Кажуть, що цілий день їх немає вдома. Вхід добрий, свобода, якої досі не зустрічав. Привіз трамваєм свої речі з двірця, умився і ліг спати на канапі. Пробудився вночі і довго не міг усвідомити, що мені докучає. Ага, вже знаю: щось гризе, кусає немилосердно. Блощиці! От, — думаю собі, — попав у кубло! Стара канапа! Тут, певно, мільйони їх, і чортзна кого перед тим кусали! З обридженням загортаюся з головою простиралом. Ще довго верчуся в цьому мішку на всі боки і аж над ранком засипляю втомлений.

11 вересня.

Прокинувся о дев'ятій і розглядаюся. Господаря я вже пізнав. От собі дідок, Монька зветься. Син його теж учився „на маляра" в школі Кербедзя, але не докінчив. Тепер він живе сам, промишляє, здається, слюсарством. Казав звертатись до нього з усім, як буде мені чогось потрібно.

Другий дідуган нічого собі, огрядний, червоний на лиці, вусань, як царський поліцаймайстер. Ось він вештається в літнім пальті і штанах. Носить припаси на снідання, і сам його варить. Мені сказали, що він якийсь музика і має свої дивацтва. Встаю і представляюся. Заводимо балаки, але я мало говорю. На снідання пан Монька зварив мені чаю. Спішно випиваю чай, щоб чимскоріше полагодити свої справи в Академії, до якої від мого мешкання яких двісті кроків.

Повний задуми потиснув клямку важкої брами і переступив поріг до цілі мого найбільшого стремління. Ніколи не забуду цього моменту. У просторому вестибюлі сиділи групками студенти, здавалося, вже старші, бо споглядали на кожного новика з фанфаронадою „великих малярів". Не звертаючи на них уваги, попрямував до оголошень. Реченець вношення прохань продовжений до 15-го. Вернувся додому, щоб виповнити формулярі. Заплатив вступну оплату і вніс прохання в секретаріяті. Моя тека з образами була найбільша. Ніхто не мав стільки праць. Мені було ніяково, хотів би якось сховатись з усім тим, та годі.

З Академії пішов слідом за студентами, щоб попасти кудись на обід. Студентський дім був десь далеко на другому кінці Варшави. На Маршалківській відкрив дуже дешеву харчівню „Европейка".

ВІСТІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА

Видавничі справи.

Заходом і коштом НТШ появились такі нові видання НТШ: Англомовний збірник п. н. „Львів — Збірник праць з нагоди сімсотріччя" під ред. В. Мудрого, англ. редакція адв. Р. Олесницького. До цього Збірника ввійшли праці В. Мудрого, проф. д-ра Я. Пастернака, проф. д-ра М. Андрусяка, сл. п. проф. д-ра В. Січинського, проф. д-ра Г. Лужницького, проф. М. Заклинського, проф. В. Радзикевича, В. Дорошенка, проф. А. Штефана, Л. Ясінчука, А. Жука і інж. С. Процюка.

В Бібліотеці Українознавства видано такі праці: а) „Історичні постаті Галичини" з мемуарами о. Т. Войнаровського і о. І. Сохоцького. Видано коштом і заходом Осередку НТШ у Філядельфії. б) „У століття смерти Тараса Шевченка" з працями проф. д-ра Р. Смаль - Стоцького, проф. д-ра М. Ґерґелевича, д-ра Д. Богачевського і проф. д-ра Г. Лужницького. в) Проф. д-ра М. Стахова п. н. „Україна в добі Директорії УНР" том І., коштом Товариства „Просвіта" у Вінніпезі. г) Географічні мапи України П. Оришкевича, коштом автора. В „Записках НТШ" видано: а) том Записок 171 як Збірник Філологічної Секції, з працями В. Дорошенка, проф. д-ра В. Ящуна і проф. д-ра Г. Лужницького. Видано коштом Осередку НТШ у Філядельфії. б) Том Записок ч. 172 як Збірник Філологічної Секції на пошану сторіччя народин акад. Степана Смаль-Стоцкого, з працями проф. О. Цісика, д-ра Л. Луцева, проф. д-ра К. Кисілевського, д-ра І. Новосівського і акад. Степана Смаль - Стоцького (відбитка праці з „Дзвонів" 1933 р.).

З серії видань „Просідінгс" вийшов п'ятий том Математично - Природничо-Лікарської Секції НТШ на пошану дійсного члена сл. п. проф. д-ра Івана Раковського. До цього тому ввійшли праці проф. д-ра І. Раковського, проф. д-ра О. Архімовича, проф. д-ра М. Єфремова, проф. Ф. Украдиги, проф. д-ра Ю. Мачука, проф. д-ра П. Шулежка, проф. д-ра О. Андрушкова.

З інших видань треба згадати нову брошуру про працю і діяльність НТШ, видану з нагоди 90-річчя Товариства.

До друку приготовляється: Збірник Конгресу Науки, влаштованого з нагоди сторіччя смерти Шевченка (Шевченкознавство), Збірник на пошану проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького та чергові випуски Пейперс — Доповіді і Бібліотеки Українознавства.

Фінансові справи.

З нагоди ювілейного року НТШ поступили численні пожертви від громадян та українських установ:

По 125 долярів зложили: п. М. Яремчук, Рочестер, д-р Б. Ґарбовський, Ютика.

По 100 долярів зложили: пані М. Малевич, Питсбурґ, друкарня „Луна", Ню Йорк, п. В. Дроботій, Ню Йорк, д-р Б. Гординський, Дрейк, п. А. Прокопович, Плейнфілд, д-р С. Войтович, Плено.

По 75 долярів зложили: Американсько - Українське Лікарська Товариство, Відділ Ню Йорк, д-р Д. Фаріон, Парма, д-р Н. Гнатчук, Лембертсвил.

60 долярів зложив Об'єднаний Комітет м. Ню Йорку, як частину доходу з Шевченківського концерту.

59 долярів зложила „Самопоміч", Честер.

52 дол. пожертвував проф. С. Кулик, Лонґ Біч.

По 50 долярів зложили: д-р А. Стрільбицький, Форт Вейн, П. Крамаренко, Бруклин, М. Співак, Фултон, Я. Волк, Трамбул, Українська Асоціяція, Вашингтон, „Провидіння", Філядельфія, М. Гарасевич, Ірвінґтон, д-р О. Смакула, Бостон, Український Кредитовий Банк, Рочестер, д-р О. Андрушків, Е. Мартинюк, Акрон, д-р Ю. Бережницький, Філядельфія, д-р М. Зайцев, Нюарк, д-р Ю. Тершаковець, Маямі, д-р Я. Панчук, Б. Крік, д-р І. Макаревич, Ню Йорк, д-р Р. Осінчук, Ню Йорк, д-р Б. Филипчак, Пасейк, С. Воляник, Клівленд, д-р М. Грушкевич, Клівленд.

43 дол. надіслав О. Омецінський, Коговс.

По 40 дол. зложили у звітному періоді: д-р М. Зарицький, Бруклин, д-р Е. Стецьків, Тонаванда, д-р М. Стахів, Скрентон, М. Дикун, Ню Брітен.

35 дол. пожертвував у звітному періоді д-р Я. Падох.

По 30 дол. надіслали: д-р Р. Сочинський, Бруклин, д-р І. Карабінка, Ірвінґтон, М. Комарянський, Клівленд, В. Дармохвал, Ню Йорк.

26 дол. передав В. Оренчук, С. Джозе.

По 25 дол. зложили: Л. Мурський, Ню Линечс, В. Гнатів, Нюарк, д-р С. Ворох, Нюарк, „Говерля", Нюарк, д-р Н. Н., Сиракюз, д-р Б. Олесницький, Нюарк, В. Кузик, Нюарк, Н. Прегар, Мінеаполіс, Н. Дейчак, Клівленд, УККА, Відділ Вотервліт, Українська Народна Поміч, Питсбурґ, УККА, Відділ Боффало, д-р Р. Смик, Ковл Ситі, Я. Грибик, Дітройт, д-р Т. Парфанович, Боффало, д-р М. Логаза, Сиракюз, Український Робітничий Союз, Скрентон, Союз Українок, Філядельфія, Українська Гетьманська Організація, Дітройт, М. Чорний, Толідо, д-р Т. Решетило, Лайм, д-р В. Шкільник, Клівленд, М. Сагайдак, Клівленд, п-ство К. Салюки, Джерзі Сіті.

По 20 дол. пожертвували: И. Кебуз, Дітройт, С. Жуковська, Ню Йорк, д-р В. Панасюк, Вейнберґ, проф. В. Галич, Супері, Г. В. Васлій, Гарисбурґ, Ю. Личковський, Ст. Петерсбурґ, д-р К. Кебало, Ню Йорк, проф. д-р В. Шандор, Пасейк, Я. Ковалишин, Джерзі Сіті, о. А. Трешневський, Філядельфія, В. Онуферко, Джерзі Сіті, В. Соколович, Шикаґо, П. Скремета, Трентон, А. Глинянський, Газлетон, Г. Явний, Джерзі Сіті, Товариство св. Стефана, Шикаґо. — Разом 3,549 долярів.

Крім того наспіли сотні поменших пожертв, яких через брак місця не можемо подати. Всім ВШ. ПП. Жертводавцям Управа НТШ передає цією дорогою найщирішу подяку.

Крім грошових пожертв надійшли ще такі дари на Н. Т. Ш.: мист. С. Кіндзерявий-Пастухів, Вест Вабилон, надіслав два цінні образи для збірки образотворчого мистецтва, а проф. М. Осінчук вартісну ікону, архітект Ю. Ястрембський подарував бюрове устаткування вартости 200 долярів. Управа НТШ складає за ці дари найсердечнішу подяку.

Бібліотека і Архів НТШ.

У звітовому періоді поступили дальші численні дари для бібілотеки та архіву. З важніших подаємо: пані А. Гладун, Бабилон, д-ра Р. Лепкого, Бронкс, проф. Є. Онацького, Буенос Айрес, проф. д-ра Ю. Шумовського, д-ра Новосівського, п-ства В. Ломницьких і численні авторські примірники видань, що тепер появилися на книжковому ринку.

Нові члени НТШ.

Прийнято таких нових членів: звичайного члена мґра З. Снилика, Джерзі Сіті, і члена-прихильника д-р Миру Сагайдак, Клівленд. Прийняття дальших кандидатів та членів наступить на найближчому засіданні Управи, в червні ц. р.

Померли.

У звітовому періоді померли такі члени НТШ: д-р Борис Андрієвський, Клівленд, Огайо, проф. д-р Маркіян Терлецький, Бейсад, Н. И., Іван Дужанський, Шикаго, Ілл.

Наукова і видавнича діяльність членів НТШ.

Появились такі нові наукові праці наших членів:

Prof. Dr. Leon Dmochowski, Houston: "The electron microscopic view of virus host relationship in neoplasia," "Continuous phase contrast cinemicrophotography of polyoma-infected mouse embryo cells" (Virology, Vol. 18, 1962).

Prof. Dr. Roman Smal-Stocki, The Slavic Institute of Marquette University 1949-1961, Paper No. 11, of the Slavic Institute, Milwaukee, 1962.

Prof. Dr. Roman V. Kuchar, "Problems of the Ucrainica in American Library."

Бібліографія українська, в англійській мові, зібрана д-ром О. Соколишиним, і передаґована ред. В. Душником, була поміщена в протоколах Американського Конгресу 1962 та повторена у 1963 р. Видана у Збірнику Заяв Конґресу ЗДА.

Проф. д-р Юрій Фединський, Блюмінґтон, Індіяна, виголосив дві доповіді з ділянки совєтського права зобов'язань, в рямцях дводенної Конференції в Блюмінґтоні, присвяченої питанням права зобов'язань комуністичних країн. Цю Конференцію влаштували спільно: Факультет Права і Східньо - европейський Інститут університету Індіяна, в днях 25—26 березня 1963 р.

Проф. д-р Олекса Біланюк, університет Рочестер — працює над ядровими дослідами в Буенос Айресі, на запрошення Арґентинської Комісії для справ атомової енергії.

Інші справи.

З нагоди відкриття Дому Української Науки в Мюнхені, де будуть працювати три наші наукові установи (НТШ, УВУ, і УТГІ), вислано для тамошньої бібліотеки всі видання, що появилися в ЗДА під фірмою НТШ.

2,774 ГРАМОТИ

видав Комітет Пам'ятника Шевченкові до 30 квітня ц. р. за пожертви $ 25. — і більше. Грамоти видано таким жертводавцям: 2069 українським громадянам, 705 українським товариствам — (організаціям) у 288 місцевостях Америки і в 6 місцевостях поза Америкою.

При цій нагоді Красвий Комітет закликає всіх жертводавців, які зложили даток у сумі нижче $ 25. —, щоб доповнили свою пожертву на суму $ 25. — та могли отриматити пам'яткові грамоти.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожерту на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 14.

Н. Чикало, Прінстон	$ 5.00
С. Вацяк, Шикаґо	5.00
О. Годяк, Сентер Лайн	5.00
Д-р С. Тимків, Селісбері	5.00
Д-р Е. Стецьків, Тонаванда	5.00
С. Дерешівський, Дітройт	5.00
В. Новаковський, Флошінґ	4.00
Г. Михалюк, Філядельфія	4.00
Г. Явдощак, Шикаґо	4.00
Г. Новак, Шикаго	4.00
І. Гассан, Істон	4.00
М. Девенсон, Філядельфія	3.00
О. Павловський, Вейн	3.00
І. Вітоняк, Ню Йорк	2.00
І. Шиндус, Сиракюз	2.00
М. Костів, Л. Анджелес	2.00
В. Максимюк, Бріджпорт	2.00
П. Бойчук, Стратфорд	2.00
П. Шимкович, Ню Йорк	2.00
О. Ортинська, Ню Йорк	2.00
Е. Тарапенко, Вашингтон	2.00
І. Данилишин, Ню Йорк	2.00
Н. Демчина, Маямі	2.00
В. Голубович, Флорал Парк	2.00
А. Терещенко, Ріджвуд	2.00
В. Борак, Ню Йорк	2.00
Т. Чофей, Олд Фордж,	2.00
А. Білецька,	2.00
В. Баран, Джемейка Пл.	2.00
І. Борисенко, Пеорія	2.00
В. Сломонинський, Річмонд Гілл	2,00
М. Корнова, Толідо	2.00
А. Яновський, Клівленд	2.00
З. О. Хабурський, Торонто	2.00
П. Одарченко, Вашингтон	1.85
В. Теодорович, Трой	1.00
Р. Кузьмич, Денвер	1.00
Р. Геник - Березовська	1.00
о. О. Потульницький, Сиракюз	1.00
П. Дадерко, Сиракюз	1.00
С. Когут, Норвіч	1.00
С. Тристан, Трентон	1.00
В. Карпяк, Філядельфія	1.00
М. Кулинич, Балто	1.00
Д. Фортуна, Елізабет	1.00
М. Ільчишин, Рочестер	1.00
Д. Хоптяк, Рочестер	1.00
Д. Янковський, Мінеаполіс	1.00
Г. Богун де Ларе, Ню Йорк	1.00
К. Наболотна, Трой	1.00
Р. Флюнт, Філядельфія	1.00
Ф. Семка, Алмленд	1.00
В. Гупаловський, Амстердам	1.00
Д. Харів, Вілмінгтон	1.00
В. Литвинка, Джерзі Сіті	1.00
Н. Н., Елізабет	1.00
Р. Юшкевич, Дітройт	1.00
С. Фурманюк, Шикаго	1.00
В. Чижик, Шикаго	1.00
М. Улан, Ню Брітейн	1.00
П. Мелень, Джерззі Сіті	1.00
М. Попович, Нюарк	1.00
І. Когут, Боффало	1.00
Д. Олексюк, Бріджпорт	1.00
А. Тихонюк, Батавія	1.00

Дітройт, 21. травня 1963 р.

Членам ОДВУ, УЗХ, МУН та всьому громадянству подаємо сумну вістку, що 14-го травня 1963 р. відійшов у вічність

бл. п. ДМИТРО КУЗІВ

Містоголова Обласної Управи ОДВУ на Стейт Мишиґен, секретар 4 Відділу ОДВУ в Гемтремк, секретар Метрополітального Відділу УККА в Дітройті та член багатьох українських організацій.

Тіло Покійного похоронено в суботу 18-го травня 1963 р. на цвинтарі Еверґрін в Дітройті.

Наглий відхід у вічність примірного члена та невтомленого громадського діяча є великою втратою для Організації Державного Відродження України та всієї української громади.

Нехай же ця вільна земля буде Пому легкою, а пам'ять про Нього нехай буде вічною.

УПРАВА 4-го ВІДДІЛУ ОДВУ в ГЕМТРЕМК

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що 24-го травня 1963 року з волі Всевишнього відійшов у вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни, після тяжкої недуги, наш Найдорожчий

БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. Андрій Тимошієвич ДЕРЕВ'ЯНКО

інженер-будівельник, б. доцент Харківського Будівельного Інстититу.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 31-го травня 1963 року, о год. 7-ій ввечері в похоронному заведенні М. Кошика в Трентоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 1-го червня 1963 року, о год. 8:30 ранку із церкви св. Тройці, 824 Аделайн вулиці. Після цього, тіло Покійного буде перевезене на український православний цвинтар у Бавнд Брук, Н. Дж.

Горем прибиті:

ВАЛЕРІЯ — донька
АЛЬБІНА — донька
Д-р МИРОСЛАВ ЧАПОВСЬКИЙ — зять
ЮРІЙ і АНДРІЙ — внуки
та РОДИНА

Бажанням Покійного було, щоб замість квітів на могилу, складати пожертви на Церкву-Пам'ятник у Бавнд Бруку або на Українську Вільну Академію Наук у ЗДА.

РЕЗОЛЮЦІЇ, ПОСТАНОВИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

жить у великій мірі також безпека і воля і наших країн — ЗДА і Канади — та тривкий і справедливий мир у світі,

Тому, отже, Головний Уряд Українського Народного Союзу, — вітаючи Український Нарід та висловлюючи свій найбільший подив за його поставу в найтрудніших обставинах, як і свою гордість з приналежности до нього — в найкращому інтересі цих своїх країна як теж всіх, що цінять волю і мир, постановляє та закликає всіх своїх членів постійно тільки збільшувати свої зусилля скеровані на допомогу визвольним змаганням України. Головний Уряд рівночасно закликає уряди своїх країн — ЗДА і Канади — робити всі можливі заходи для перемоги над агресивним комуно - московським імперіялізмом та для визволення поневолених ним народів.

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРА

Тому, що в обставинах поневолення України поза її межами примушена перебувати поважна кількість українських еміґрантів, і

Тому, що ці еміґранти є частиною великого українського народу та становлять інтеґральну частину його життя, творчости і змагань, і

Тому, що ці еміґранти потребують і очікують нашої допомоги в їхньому житті і творчості,

Тому, отже, Гло. Уряд УНС постановляє і закликає всіх членів активно включатися та відповідно до своїх сил і спроможностей піддержувати кожну акцію, скеровану на допомогу українцям у діяспорі у їхніх потребах і, зокрема, у їхній творчості та змаганнях за волю України. Головний Уряд Українського Народного Союзу зокрема вітає в діяспорі, але на волі, первоієрарха Української Католицької Церкви, довголітнього мученика за Віру й Нарід — Митрополита Иосифа Сліпого.

УКРАЇНЦІ В ЗДА І КАНАДІ

Тому, що українці в ЗДА і Канаді становлять сьогодні головну українську силу поза Україною, і

Тому, що українські спільноти в Америці і Канаді становлять також поважну складову частину і великий моральний, культурний і економічний та оборонний потенціял цих своїх країн, і

Тому, що ці українські спільноти проявляють найкраще свою питому активність та виявляють найкраще свій потенціял у своїх власних церковно - релігійних і громадських, культурно - виховних, молодечих, економічних, професійних, спортових та різнородних інших організаціях і установах;

Тому Головний Уряд Українського Народного Союзу постановляє та закликає своє членство:

1. Давати всю моральну і матеріяльну підтримку цим своїм організаціям, включаючись в їхні ряди та активно в них співпрацюючи;

2. Зокрема піддержувати морально і матеріяльно наші центральні репрезентації, Український Конґресовий Комітет Америки і Комітет Українців Канади, як і наші харитативні централі — Злучений Українсько - Американський Допомоговий Комітет та Фонд Українців Канади, як теж наші наукові, рідношкільні, молодечі, студентські та організації.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Тому, що Український Народний Союз упродовж 69 років свого існування був і залишається сьогодні основою багатогранного життя української спільноти на північно-американському побережжі, і

Тому, що він є поважним фактором в житті і розвитку ЗДА і Канади, і

Тому, що він завжди в минулому і сьогодні є важливим фактором у змаганнях українського народу, і

Тому, що його дальший поважний ріст і розвиток є в найкращому інтересі його членів, наших країн і нашого народу, як і

Тому, що в цьому році відзначаємо 70-річчя офіціяльного органу УНСоюзу а в наступному, 1964-му році, відзначатимемо 70-річчя самого Українського Народного Союзу,

Тому Головний Уряд УНСоюзу постановляє та закликає своїх членів, зокрема урядовців своїх Відділів докладати всіх сил і зусиль для здійснення основної мети: об'єднання якнайбільшої кількости українців в Америці і Канаді в організаційних рямках УНСоюзу, бо тільки так ми можемо з успіхом здійснювати наші великі завдання.

„СВОБОДА" Й ПУБЛІКАЦІЇ УНСОЮЗУ

Тому, що український щоденник „Свобода", англомовний „Український Тижневик" та дитячий місячник „Веселка" відограли в минулому та грають сьогодні велику ролю в розвитку нашої організації та наших країн і в змаганнях українського народу, Головний Уряд УНСоюзу постановляє та закликає своїх членів докласти всіх зусиль для збереження та дальшого розвитку тих публікацій і їх поширення та постійного вдосконалювання.

АНГЛОМОВНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Головний Уряд із вдоволенням прийняв до відома звіт про закінчення підготови та друк першого тому АЕУ. Тому, що ця чергова публікація УНСоюзу має велику вартість і значення в нашому розвитку і змаганнях, Головний Уряд постановляє — в міру можливостей — продовжувати заходи для підготови й публікації започаткованого вже давно другого тому тієї Енциклопедії закликає своє членство та українську громадськість піддержати ці його заходи своєю співпрацею, зокрема поширюванням цих важливих публікацій.

150-РІЧЧЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Тому, що в наступному 1964-му році припадає 150-річчя народження найбільшого Сина України та чемпіона волі в світі і патрона УНСоюзу Тараса Шевченка, і

Тому, що ці роковини будуть відзначені побудовою з ініціятиви УНСоюзу та відкриттям пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, отже

Тому Головний Уряд УНСоюзу постановляє відзначити ці роковини відповідною публікацією та закликає всіх своїх членів і їхні відділи скласти відповідну пожертву на побудову пам'ятника — якщо вони ще цього не зробили — та взяти масову участь у його відкритті в травні 1964-го року, як і в дедикації площі під будову пам'ятника у вересні цього року.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Головний Уряд УНСоюзу рекомендує своїм репрезентантам в Українськім Конґресовім Комітеті Америки і Комітеті Українців Канади відповідно до своїх сил і спроможностей впливати на те, щоб довести до успішного завершення ведену вже від довшого часу справу Світового Конґресу Вільних Українців.

70-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З уваги на те, що 22-го лютого 1964-го року сповниться 70 років від часу заснування Українського Народного Союзу, Головний Уряд постановляє опублікувати з цієї нагоди Історію УНСоюзу українською і англійською мовами та закликає все своє членство і всі свої відділи та Окружні Комітети відзначити цю дату відповідними імпрезами. Рівночасно Головний Уряд постановляє проголосити 1964-ий рік також ювілейним роком Українського Народного Союзу та з тієї нагоди повести організаційну кампанію з метою здобути в ній щонайменше 7 000 нових членів.

„СОЮЗІВКА"

Тому, що виховно - відпочинкова оселя УНСоюзу, відома, як „Союзівка", грає поважну ролю в розвитку нашої організації та виконує добру службу для УНСоюзу і Громади, Уряд УНСоюзу постановляє продовжувати та — в межах можливостей — розбудувати і вдосконалити ту службу.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ „ТРИЗУБ" ПЕРЕМОЖЦЕМ

Футбольна дружина „Тризуба" Філядельфія, яка здобула в цьому році першість Американської Футбольної Ліґи, і посягаючи по чемпіонат ЗДА, дійшла вже до фіналу в грах за Чашу ЗДА. — В першому ряді клячать зліва: М. Нога, Р. Манджіні, І. Ферейра, В. Чижович, Дж. Скат, Е. Татоян. В другому ряді стоять: О. Ілай, І. Бородяк, Н. Варварюк, Е. Кравець, О. Ферейра, А. Рач, Л. Олівер, К. Яковина, Е. Свіч і менаджер Святослав Ґлісович. — „Тризуб" має за собою вже два чемпіонати ЗДА (1960 і 1961 років), три рази першість А. Ф. Ліґи (1961, 1962 і 1963) та перше місце в грах за Чашу Луїса від 1959 року до тепер.

Альдо Моро десиґнований на нового прем'єра Італії

Рим. — Італійський президент Антоніо Сені доручив в суботу 25 травня ц. р. генеральному секретареві Християнсько - демократичної партії Альдо Моро створення нового італійського уряду. Криза уряду в Італії триває від 16 травня ц. р., колито італійський прем'єр Амінторе Фанфані зрікся у висліді виборів з 28 і 29 квітня ц. р. У тих виборах керівна Християнсько - демократична партія зазнала поважних втрат у користь комуністів. Новий уряд має знову спиратися на Християнсько - демократичній ,Соціял - демократичній і Республіканській партіях при тихій підтримці збоку лівих соціялістів Пістра Ненні, які стримувались би від голосування у найважливіших справах. Пістро Ненні заявив в принципі готовість до такої співпраці під умовою, що заздалегідь будуть узгіднені принципи нового курсу політики уряду. Це буде дуже трудна справа, тому що Ненні вимагає лівішого курсу, а Альдо Моро вважає, що ліва політика його попередника завинила в послабленні партії і збільшенні голосів комуністів і тому поручає тепер політику правішу. Він виключає теж співпрацю з комуністами та поручає репресії проти комуністів, які погрожують насильними актами, — а ліві соціялісти противляться всяким репресіям супроти комуністів. Тому криза в Італії ще не закінчилась і не відомо, чи десиґнований прем'єр зуміє скласти працездатний уряд, що матиме підтримку в парляменті.

Сенат веде переслухання в справі подорожчання цукру

Вашингтон. — Сенатська Фінансова Комісія і Палатна Банкова Підкомісія почнуть вже в найближчих днях вести переслухання, щоб ствердити, чому в деяких стейтах збільшилися ціни на цукор майже двічі в порівнянні з нормальними цінами. І так ціна на цукор в Ню Йорку виносить понад півдоляра за 5-фунтовий мішок, а в місцевості Лейк Чарлз, Луїзіяна, 5 фунтів цукру продавали по 93 центів. Департамент Рільництва старається переконати господинь, щоб не робили цукрових запасів, бо цукру є доволі і його не забракне в цій країні, ані він не подорожчає. Голова Сенатської Фінансової Комісії сен. Гаррі Ф Вирд заявив, що слідство має виявити, чи цукрові спекулянти не завинили в тому, що ціна на цукор збільшилася. Подорожчання цукру відчувають продуценти неалькогольних напоїв, пекарі і продуценти цукорків, які не можуть платити більших цін на цукор. Різні чинники вплинули на те, що менше є цукру на світовому ринку, це використовують спекулянти цукром, які збільшують ціни, хоч це не є узасаднене економічними потребами. ЗДА в цьому році мають на 500,000 тонн більше цукру, як минулого року.

В Брукліні з успіхом відіграли п'єсу „Попелюшка"

Ню Йорк. — Минулої неділі 26 травня, в Українському Народному Домі в Брукліні відбулася тут гарна імпреза. Драматичний гурток Відділу Юнацтва при Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки відіграв театралізовану Ів. Савицькою, відому казку „Попелюшка". Добре підготована Мирославою Ласовською, вистава мала заслужений успіх у численної публіки, переважно батьків і дітвори. Спричли успіхові також оригінальне музичне оформлення Олега Стратичука, танці підготовані панею Лютик, мистецькі декорації Вол. Ласовського (при технічній допомозі п. Т. Шмиги). Маленькі і старші учасники в числі понад 20 осіб виконували свої ролі зі старанням і розумінням. Світлові ефекти П. Гонора підкреслювали казковість вистави.

● **Місто Аахен** (Аквісґрана) надало Нагороду Карла Великого — медалю диплом і готівку на 1,250 дол. — англійському міністрові, лордові королівської печаті Едвардові Гітові, який був головою британської делеґації, що близько два роки терпеливо старалась за прийняття до Спільного Господарського Ринку, поки Франція остаточно ті зусилля не розбила. У мотивації нагороди кажиться, що Едвард Гіт виявив „велику віру в правду і майбутність европейської єдности". Раніше Аахен надало було таку саму нагороду кол. американському ген. Джорджові Маршаллові, французькому економістові Жанові Монне та канцлерові Аденауерові — за заслуги задня єдности Европи.

Посмертні згадки

МАРЦЕЛЬКА (МАРШАЛОК) КАПЕ, членка Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 122 УНС в Тавнтон, Масс. померла в дні 8-го березня 1963 р. в лічниці Morton Hospital, Тавнтон, Масс. після операції. Покійна нар. в 1916 р. в м. Тавнтон, Масс. Покійна полишила в смутку мужа, одну дочку, сина, маму, сестру і два брати. Похорон відбувся з похоронної каплиці в понеділок, 11. березня 1963 р. о год. 2-ій по полудні до церкви св. Дмитра в Fall River, Mass. а відтак на цвинтар Mayflower Hill Cementery. Вічна Їй Пам'ять. М. Попович, секр.

ЛЕВ КОСТІВ, довголітній член Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 158 в Брукліні, Н. Й., помер 9-го березня 1963 р. в Лос Анджелесі, Кал., проживши 75 років. Покійний народився в Товстім, пов. Скалат, Зах. Україна, 17. березня 1887 р. Був взірцевим членом Т-ва. Залишив у смутку дружину, 5 доньок, 3 синів, 19 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 13-го березня 1963 р. з похоронного заведення в Highland Park. Тіло Покійного відпроваджено на Resurrection Cemetery, в Лос Анджелесі, Кал. при участі родини і знайомих. Вічна Йому Пам'ять! П. Дубовецький, секр.

ІВАН КОВАЛЬСЬКИЙ, член Товариства Клюб Поступовий, Відд. 70 в Сомірвіл, Н. Дж., помер 13-го березня 1963 р. на 76 році життя. Походив зі с. Медика, пов. Перемишль, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1914 р. Покійний полишив 1 доньку, 5 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 16-го березня 1963 р. Покійного поховано в St. Bernard, Somerville, N.J. Вічна Йому Пам'ять! П. Костик, секр.

АНДРІЙ КОМАР, член Т-ва Запорозька Січ, Відд. 388 в Честер, Па., помер 23 березня 1963 р. Покійний походив з села Лука Велика, пов. Тернопіль, Україна. Полишив в смутку 3 синів і 3 невістки, 7 дочок замужних і 7 зятів. Сина Стефана, Володимира, Івана, дочки: Мільку, Ольгу, Катерину, Анну, Зофію, Марію і Розалію, 12 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся 26 березня 1963 р. з похоронного заведення до Укр. Кат. Церкви при участі родини, знайомих і членів Відділу. Відтак тіло Покійного відпровадили на св. Михайла цвинтар. Вічна Йому Пам'ять! Є. Воловняк, секр.

МАРІЯ КРАВЧИШИН, довголітня членкиня Б-ва св. Василія Великого, Відд. 364 в Клівленд, Огайо, відійшла у Вічність 31-го березня 1963 р. Покійна походила з м. Мости Великі, пов. Жовква, Зах. Україна. Покійна була все активною у Відділі і в других організаціях. Залишила в смутку дочку, зятя, 2 внуків, які є членами УНСоюзу та на Рідних Землях брата і сестру. Похорон відбувся 4-го квітня 1963 р. при участі родини, приятелів та членів Б-ва до укр. кат. церкви Пр. Діви Марії, а відтак на цвинтар на вічний спочинок св. а. Петра і Павла в Парма, Огайо. Вічна Їй Пам'ять. В. Владика

ТАРЗАН, ч. 5038. Злазить вниз!

Тарзан тепер почав непевно сходити з вершка небезпечної гори.

Він швидко знайшовся на похилій стежці, що провадила вниз. Але це добре щастя коротко тривало...

Бо йому шлях несподівано заступила огидна потвора минулого... Печерний медвідь;